

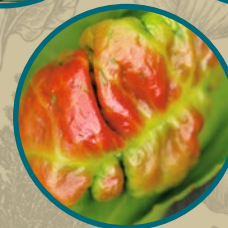

**Apoteka
dr.metrob**

Rešitve za zdrav vrt

**Apoteka
dr.metrob**

**Rešitve za
zdrav vrt**

 metro®

www.metrob.si

080 16 22

Bolezni in škodljivci na listih

ČRNA LISTNA PEGAVOST na vrtnicah	3
GOSENICE ŠKODLJIVIH METULJEV na vrtninah	3
HRUŠEVA RJA na hruškah in okrasnih brinih.....	4
KODRAVOST LISTOV na breskvah, nektarinah in marelicah.....	4
KOLORADSKI HROŠČ na krompirju in jajčevcih.....	5
KROMPIRJEVA PLESEN in ČRNA LISTNA PEGAVOST na krompirju in drugih razhudnikih.....	5
LISTNE PEGAVOSTI na kapusnicah, hortenzijah in drugih rastlinah.....	6
LISTNE UŠI.....	6
LISTNA LUKNJIČAVOST LOVORIKOVCEV in KOŠČIČARJEV	7
PAJKASTE PRŠICE (RDEČI PAJEK) na vrtnicah, okrasnih grmih ter sobnih rastlinah	7
PALMOV VRTAČ (Paysandisia archon) na palmah	8
PEPELASTA PLESEN (PEPELOVKE) na vrtninah, sadju in okrasnih rastlinah	8
PELARGONIJEV BAKRENČEK	9
PLESNI in PEGAVOSTI na paradižniku, kumarah, bučkah in solati.....	9
POLŽI	10
POMANJKANJE MAGNEZIJA (Mg) na iglavcih, paradižniku, papriki in citrusih ter na trti	10
POMANJKANJA DUŠIKA (N) na tratah in drugih rastlinah.....	11
POMANJKANJE ŽELEZA (Fe) – bledica	12
RASTLINJAKOV ŠČITKAR (BELA MUŠICA) na okrasnih rastlinah in vrtninah	12
RJE na vrtninah, drevnini, vrtnicah in drugih okrasnih rastlinah	13
RESARJI (TRIPSI) na sobnih lončnicah	13
RESARJI (TRIPSI), MOLJI in MUHE na vrtninah	14
ŠKRŽATI (CIKADE) na okrasnih rastlinah	14

Bolezni in škodljivci na listih ter poganjkih

KAPARJI in VOLNATE UŠI na lončnicah, posodovkah na prostem ali v prezimovališču	15
KAPARJI na okrasni drevnini in sadnih vrstah na prostem ali v posodah	15
MOLJI na pacipresah, tujah, panešpljici in trdoleski	16
PUŠPANOVA VEŠČA na pušpanih	16

Bolezni in škodljivci na plodovih

ČEŠNJEVA MUHA na sadnih in okrasnih vrstah češenj	17
ČEŠPLJEV ZAVIJAČ na češpljah, slivah in mirabelah	17
JABOLČNI ZAVIJAČ na jabolkih, hruškah in orehih	18
OREHOVA MUHA.....	18
LEŠNIKAR.....	19
MRAVLJE	19
POMANJKANJE KALCIJA (Ca) v plodovih plodovk	20
POMANJKANJE BORA (B)	20

Bolezni in škodljivci v tleh

BRAZDASTI TRSNI RILČKAR na rododendronih, okrasnih vrstah, jagodičju, živih mejah.....	21
LIČINKE (OGRCI) HROŠČEV in SOVKE v visokih gredah	21
NAVADNI BRAMOR v zelenjavnem vrtu in zelenici.....	22
MRTVAŠKA MUŠICA na lončnicah	23
VOLUHAR	23
STRUNE na sejancih in sadikah vrtnin, gomoljih ter korenih	24
TRAVNIŠKI KOMAR (KOŠENINAR) na tratah.....	25

bolezni in škodljivci na listih

ČRNA LISTNA PEGAVOST na vrtnicah

Vidni znaki: na zgornji strani listov so zvezdaste, rumeno-rjave do črne lise, ki se hitro širijo. Povzročajo prezgodnje odpadanje listov, tudi do popolne ogolelosti rastlin. Širjenje bolezni spodbuja vlaga. Okužene vrtnice slabše prezimijo in cvetijo. Dovzetnost na bolezen je močno sortno pogojena in se ji izognemo z nakupom odporne sorte, ustreznim gnojenjem in rezjo.

Ukrepanje: odstranite napadene liste in vrtnice spodbudite k novi rasti z močnim obrezovanjem. Rastline od olistanja naprej škropite s kombinacijo **Fyto-6** (30 ml/10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode) v razmiku 7 – 10 dni. Za vzpostavitev odpornosti rastlin so potrebne vsaj 3 ponovitve. Nadzirajte pojav listnih uši.

		APR	MAJ	JUN
JUL	AVG			

GOSENICE ŠKODLJIVIH METULJEV na vrtninah

Vidni znaki: objede listov, izvrtine v steblih. Na rastlinah najdemo ličinke metuljev (gosenice), različnih barv. Gosenice močno okrnijo maso listov (npr. **kapusova sovka**, **kapusov belin**,...) ali poškodujejo stebela in čebulice (npr. **čebulni molj**). Izlegajo se iz jajčec, ki jih metulji odlagajo na liste. Na leto imajo 1 – 2 generaciji.

Ukrepanje: vrtnine prekrijte z mrežami ali koprenami, da metuljem preprečuje odlaganje jajčec. Ob pojavu škodljivcev škropite z **Agree WG** (10 g/10 L vode) + močilo **Improve 5v1** (10 mL/10 L vode). Po škropljenju ni omejitev pri uživanju plodov. Celjenje poškodb in obnovo rasti pospeši zalivanje ali škropljenje z **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL) + **Rasti List** (40 g) v 10 L vode. Preprečite razvoj listnih pegavosti in pepelovk s pravočasnim škropljenjem **Fyto-6** (30 ml /10 L vode).

			MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP		

HRUŠEVA RJA na hruškah in okrasnih brinih

Vidni znaki: od maja naprej, na zgornji strani listov pojav velikih, oranžno-rdečih peg. Na gostitelju, smrdljivemu brinu, se pojavijo vretenaste zadebelitve.

Ukrepanje: Hruške ne bodo okužene, če v oddaljenost vsaj 300 m ne raste smrdljivi brin. V primeru blagega pojava okužene liste odstranite.

Za pravočasno vzpostavitev odpornosti drevesa od olistanja naprej škropite s kombinacijo **Fyto-6** (30 ml/10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode). Škropljenje ponovite vsaj 3-krat v razmiku 7 – 10 dni. Hrušk ne škropite v času cvetenja, vročini in vlažnem vremenu. Mesečne ponovitve škropljenj s **Fyto-6** omejujejo okužbe s škrlupom.

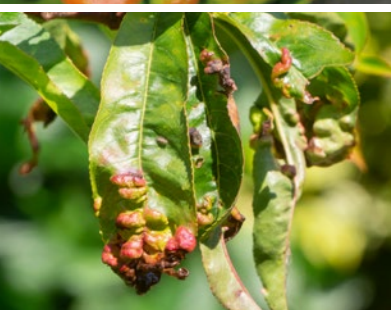

KODRAVOST LISTOV na breskvah, nektarinah in marelicah

Vidni znaki: nabuhle zelene, rumene ali rdečkaste izbokline listov in zverženi poganjki. Gliva prezimuje v zimskih brstih. Ob močnem napadu listi predčasno odpadejo, plodovi pa zakrniijo in se pospešeno trebijo. Okužbe so najmočnejše v letih s hladnim in vlažnim spomladanskim vremenom ter na sortah, katerih razvoj sovпада s takšnimi vremenskimi razmerami.

Ukrepanje: za pravočasno in zadostno vzpostavitev odpornosti so potrebna 3 škropljenja s **Fyto-6** (30 ml/10 L vode) + **Cuprovin** (20 g /10 L vode) v 7-dnevnih razmikih. Prvič škropite v fazi nabrekanja popkov in ponavljajte do cvetenja. Za vzdrževanje odpornosti po cvetenju škropljenje s **Fyto-6** ponavljajte v mesečnih razmikih.

Ker bolezni ni mogoče zatreti v toku leta, je za zmanjšanje potenciala okužb v naslednjem letu neobhodno redno odstranjevanje okuženih listov in plodov in jesensko škropljenje z bakrom. Olistanost dreves je nujna za zasnovo plodov v naslednjem letu. Obnovo rasti na prizadetih rastlinah zato spodbudite z zalivanjem ali škropljenjem z **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL) + **Rasti List** (40 g) v 10 L vode. Rastline ščitite pred pojavom pepelovk s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode), kot opisano pri »pepelovkah«.

KOLORADSKI HROŠČ na krompirju in jajčevcih

Vidni znaki: rdeče ličinke in odrasli hrošči objedajo listne robove in ploskve. Ob močnem napadu rastline ostanejo brez listov, oblikovanje gomoljev se zaustavi.

Ukrepanje: redno nadzirajte rastline in odstranjujte oranžno-rumene skupke jajčec na spodnji strani listov, ličinke in odrasle hrošče.

Ob večjem pojavu ličink, oz. poškodb, rastline poškropite z **Neem Azal T/S** (30–50 mL /10 L vode). Ta zatira številne škodljivce, ki delajo škodo z objedanjem in sesanjem. Ličinke takoj prenehajo z objedanjem, a z rastlin popadajo šele po nekaj dneh. Hrošči po stiku s sredstvom ležejo sterilna jajca, zato se številčnost ličink zmanjša. Poškodbe na rastlinah, ki so lahko vstopno mesto za krompirjevo plesen, v sončnem in toplim vremenu do vidnega nanosa na površini rastlin poškropite z **Rasti Algo-Plasmin** (40 g /10L vode), nekaj dni za tem pa spodbudite

obnovo rasti z **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL /10 L vode). Rastline ščitite zoper krompirjevo plesen s kombinacijo s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode).

KROMPIRJEVA PLESEN in ČRNA LISTNA PEGAVOST na krompirju in drugih razhudnikih

Vidni znaki: v času od sklenitve vrst naprej, zmerno toplim in vlažnem vremenu, okužbo s krompirjevo plesnijo prepoznamo po temno zelenih, kasneje rjavih in črnih pegah na konicah in robovih listov, pege pod listi so v vlagi bele. Gliva okužuje vse dele rastlin, vključno gomolje in se v opisanih razmerah hitro širi. Za razliko od krompirjeve plesni, se **črna listna pegavost paradižnika** pojavi najprej na starih listih v obliki sivo-rjavih peg, ki so pogosto obkrožene z rumenim robom. Širi se tudi na listne peclje in stebela ter brez ukrepanja onemogoča pridelek.

Ukrepanje: sajenje krompirja na prevetrena mesta, zagotavljanje optimalne vlage in uravnotežene prehrane ter zastiranje tal z organskimi zastirkami za zmanjšanje širjenja okužb.

Pravočasno vzpostavitev odpornosti rastlin s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode) omogočimo s škropljenjem rastlin od velikosti 10–15 cm naprej. Škropite 3-krat v razmiku 7 dni. Redna obnova (vidnega) nanosa **Algo-Plasmin** (40 g /10 L vode) na rastlinah pospešuje celjenje poškodb tkiv ter odvrča škodljivce. Kljub temu nadzirajte pojav koloradskega hrošča in listnih uši.

JUL	AVG	APR	MAJ	JUN
-----	-----	-----	-----	-----

JUL	AVG	SEP	APR	MAJ	JUN
-----	-----	-----	-----	-----	-----

FEB	MAR
-----	-----

JUL	AVG	SEP	OKT	APR	MAJ	JUN
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

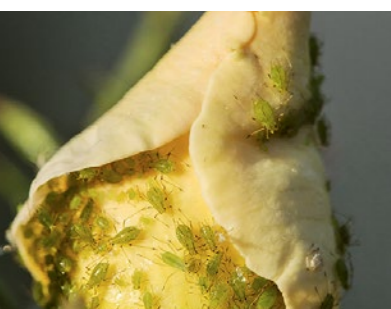

LISTNE PEGAVOSTI na kapusnicah, hortenzijah in drugih rastlinah

Vidni znaki: na listih se pojavijo sivo-rjavih lise s črnim robom, ki imajo na sredini črne pike. Močno okuženi listi se posušijo in odpadejo.

Ukrepanje: mokri listi in pregosti nasadi so ugodni za širjenje bolezni, zato rastline sadite v večjih razmikih. Okužene liste redno odstranjujte.

Za vzpostavitev odpornosti še zdrave rastline škropite s kombinacijo **Fyto-6** (30 ml/10 L vode) + **Rasti Baker** (10-30 ml/10 L vode) v razmiku 7 – 10 dni. Potrebne so 3 ponovitve. V nadaljevanju sezone pridelave **Fyto-6** dodajte razvoju ustreznim listnim gnojilom (**Rasti List**, **Rasti Plod**) v mesečnih razmikih. Nadzirajte pojav škodljivih gosenic in drugih škodljivcev ter ustrezno ukrepajte.

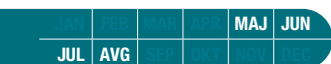

LISTNE UŠI

Vidni znaki: na listih, mladih poganjkih in cvetnih popkih so kolonije zelenih, rjavih ali črnih listnih uši. Rastlinske dele izsesavajo do zakrnitve. Na izločkih (lepljivi medeni rosi) se naselijo glivice sajavosti, ti deli počrni. Rastline obiskujejo mravlje. Škodljivec se hitro razmnožuje v toplem in vlažnem vremenu.

Ukrepanje: Izogibajte se gnojenju z gnojili, ki imajo veliko dušika, zlasti če je ta v hitro dostopni obliki. Če je uši manj, rastline stuširajte z vodo, ali raztopino **Rasti Metcit NEO** (10-30 ml/10 L vode).

Močno napadene rastline v izogib večanju škode čim prej poškopite z **NeemAzal T/S** (30-50 mL/10 L vode). Vrtnine so užitne nekaj dni po zadnjem zatiranju škodljivca. Skrbite za vitalnost rastlin in odpornost na bolezni s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode) ter **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL/10 L vode).

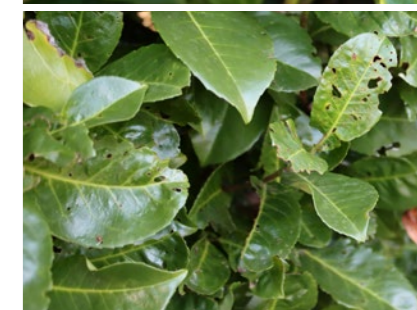

LISTNA LUKNJIČAVOST LOVORIKOVCEV in KOŠČIČARJEV

Vidni znaki: na listih se pojavijo okrogle pege, ki porjavijo in izpadejo. S trosi na odmrlem tkivu se bolezen ciklično širi. Napad je močan v deževnih letih.

Ukrepanje: sproti odstranjujte okužene liste in dele poganjkov. Rastlin ne sadite v bližino drugih gostiteljskih rastlin (koščičarjev: češnja, višnja, sliva...). Odpadlo listje jeseni pograbite in uničite. Okuženo listje ni primerno za kompostiranje! Zgodaj spomladi, ko rastline še mirujejo, koščičaste sadne vrste, lovoriKovec in ostale zimzelene rastline poškopite s **Cuprovin** (20 g /10 L vode). Od pričetka olistanosti naprej škropljenje z **Rasti AlgoVital Plus** (40

mL/10 L vode) zviša odpornost rastlin in spodbuja rast. Škropite vsaj 3 x v razmiku 10-14 dni. Zagotovite odpornost na druge bolezni s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) in nadzirajte pojav škodljivcev.

PAJKASTE PRŠICE (RDEČI PAJEK) na vrtnicah, okrasnih grmih ter sobnih rastlinah

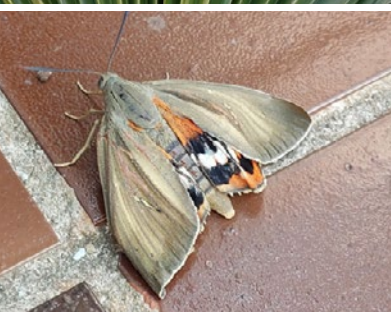
Vidni znaki: listi so rahlo oveneli in neenakomerno rumeno do belo razbarvani. Prvi znak so fini zapredki v pazduhah listov, kasneje so lahko zapredeni celi listi. Liste na spodnji strani izsesavajo majcene pršice. Največ škode povzročijo v suhih, toplih letih.

Ukrepanje: vzpostavite hladno in vlažno mikro klimo, ki pršicam ne ustreza. V suši rastline pršite z vodo. Rastlinam zagotovite dovolj hranil, saj škodljivci izbirajo zlasti oslABLJENE rastline.

Za zatiranje škodljivca rastline temeljito poškopite z **Neem Azal T/S** (30-50 mL/10 L vode) z dodatkom močila **Rasti Metcit NEO** (10-30 ml /10 L vode). Škropljenje po potrebi ponovite v roku nekaj dni.

Skrbite za vitalnost rastlin in odpornost na bolezni s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) in **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL/10 L vode).

PALMOV VRTAČ (*Paysandisia archon*) na palmah

Vidni znaki: pahljačaste izjede na listih, poškodbe listnih pecljev in odmiranje rastnega vrha zaradi gosenic škodljivca, sušenje palme do popolnega propada. Škodljivec, velik rjavo-oranžen metulj, z odlaganjem jajčec v srčiko povzroča propadanje palm v celotnem mediteranskem področju.

Zatiranje: rastni vršiček palme (srčiko) izdatno zalijte z nematodami **Nemastar** (50 mio za 1 palmo) + **močilo Transformer** (50 mL/10 L vode). Ukrep ponavljajte od marca do oktobra v 4-6 tedenskih razmikih. Delo je enostavnejše z uporabo **aplikatorja za nematode**, priklopljenega na zalivalno cev. Aplikacija nematod je okolju prijazna, dolgotrajna rešitev, ki omogoča bistveno izboljšanje rasti brez vpliva na druge žive organizme. Obnovo rasti na prizadetih rastlinah spodbudite z zalivanjem ali škropljenjem z **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL) + **Rasti List** (40 g) v 10 L vode. Mediteranska palma žumara, je dekorativna in na škodljivca odporna alternativa občutljivim vrstam.

		MAR	APR	MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP	OKT		

PEPELASTA PLESEN (PEPELOVKE) na vrtninah, sadju in okrasnih rastlinah

Vidni znaki: Majhni mokasti skupki na zgornji strani listov, ki se obsežno razširijo po listih, poganjkih, cvetnih brstih in plodovih. Močnejše okuženi listi se vihajo, moten je razvoj popkov. V suhem in toplu vremenu z nočnimi rosami ter visoko zračno vlago se bolezen hitro razmnožuje in širi. Poškodovana povrhnjica, zlasti plodov omogoča in spodbuja okužbe z gnjobami.

Ukrepanje: izbor manj občutljivih sort. Pravočasno vzpostavitev odpornosti rastlin s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) preprečuje pojav pepelovk in je odločilen ukrep zoper masovno okužbo rastlin. Zatiranje pepelastih plesni terja redna škropljenja z večjimi količinami vode ob dodajanju močil (dobra omočenost). Uporabite **Vitisan** (10-50 g/10 L vode) + **Rasti Metcit NEO** (30 mL /10 L vode) in škropljenje 2-3-krat ponovite v 3-5 dnevni razmikih. Pridelki so primerni za uživanje en dan po zadnjem škropljenju. Skrbite za vitalnost rastlin in odpornost na plesni in pegavosti s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode) ter **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL/10 L vode) in nadzirajte pojav škodljivcev.

		APR	MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP		

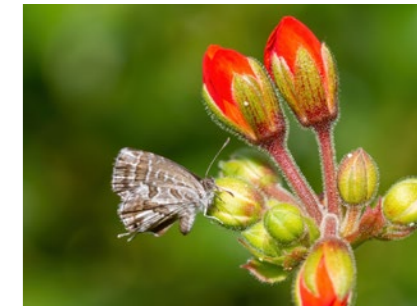
PELARGONIJEV BAKRENČEK

Vidni znaki: naluknjani cvetni popki in listi ter izvrtine v steblih. Poganjki počrtnijo in pričnejo veneti. Metuljček belo rumenkasta jajčeca odloži na cvetne popke. Gosenice so velike do 13 mm, zelene in močno dlakave. Jajčeca in gosenice so običajno na spodnji strani listov.

Ukrepanje: reden nadzor rastlin omogoča pravočasno ukrepanje. Zatiranje se izvaja od julija do avgusta, ob pojavu gosenic, z **Agree WG** (10 g/10 L vode) + močilom **Improve 5v1** (10 mL/10 L vode) ter po potrebi ponovi. Učinkovitost škropljenja je višja, če ga izvajate zvečer. Za hitrejšo obnovo rastline zalijte ali škropite z **Rasti AlgoVital Plus** (40 ml/10 l vode) in redno

dognujte z gnojilom **Rasti Cvet**. **Plutavost na listih** preprečite z zmernim zalivanjem. Uravnoteženo oskrbo z vodo brez močenja rastlin omogoča dodatek **Plantsitter granulat-a** v substrat.

JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC

PLESNI in PEGAVOSTI na paradižniku, kumarah, bučkah in solati

Vidni znaki: v začetku prosojne (oljni madeži), nato temne pege na listih in steblih rastlin, ki se v zmerno toplu in deževnem vremenu hitro širijo. Glivi potrebujeta za razvoj vlago v obliki kapljic. Prisotna okužba se v ugodnih razmerah hitro širi, plodovi in gomolji so neužitni.

Ukrepanje: rastline sadite na zaščitena in prevetrena mesta, z dodatkom **Plantsitter** granulat-a vzdržujte zmerno vlažnost tal brez močenja listov. Pazite na uravnoteženo prehrano rastlin in za zmanjšanje širjenja cikličnih okužb tla zastrite z **organsko zastritko**.

Pravočasno vzpostavite odpornosti rastlin s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti Baker** (10-30 ml/10 L vode). S **Fyto-6** prvič lahko škropite že sadike pred sajenjem, s kombinacijo pa od velikosti 10-15 cm naprej. Za doseg odpornosti so potrebne 3 ponovitve v razmiku 7-10 dni. V nadaljevanju sezone pridelave za preprečitev pepelovke **Fyto-6** dodajate razvoju ustreznim (**Rasti Cvet, Rasti Plod**) listnim gnojilom v mesečnih razmikih.

Redna obnova (vidnega) nanosa **Algo-Plasmin** (40 g /10 L vode) na rastlinah pospešuje celjenje poškodovanih tkiv (npr. po obiranju plodov) ter odvrta škodljivce. Za hitrejšo obnovo rastline zalivajte ali škropite z **Rasti AlgoVital Plus** (40 ml/10 l vode). Ob dvigu temperatur nadzirajte pojav škodljivcev (npr. resarjev,..).

				MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC

POLŽI

Vidni znaki: slinarji in lazarji poškodujejo mehke dele zelenih rastlin na vrtu. Najbolj jim teknejo mladi poganjki v cvetličnem in zelenjavnem vrtu.

Ukrepanje: jeseni uničujte gnezda z odloženimi jajci, od zgodnje spomladi naprej pa polže pobirajte in odstranjujte z vrta. Polže odvraca suha in groba površina, zato gredice zastrite z **Rasti organsko zastirko**.

Brez omejitve uživanja pridelkov polže zanesljivo zatira **Rasti Ferro**, ki vsebuje železov sulfat, v obliki na vlago stabilnih peletov. Sredstvo enakomerno porazdelite med rastline. Masoven pojav polžev na rastlinah pred pobiranjem pridelka odstranite s tekočim kalijevim gnojilom **Rasti Kalij Baxture**, (30-50 ml /10L vode).

POMANJKANJE MAGNEZIJA (Mg) na iglavcih, paradižniku, papriki in citrusih ter na trti

Vidni znaki: rumenenje (kasneje odpadanje) iglic na osnovah poganjkov; zvijanje in razbarvanje listov v med žilnem prostoru – najprej na starejših listih. Motnje v razvoju plodov ali odmiranje pecljevine grozdov (trta). Ker ima magnezij pomembno vlogo v procesu fotosinteze, pri tvorbi klorofila in pri razvoju semen, rastline težje prenašajo stresne situacije, kot so suša, mraz in bolezni, pridelek pa je lahko močno zmanjšan.

Ukrepanje: gnojenje in dognojevanje z **Rasti Magnezij**. Gnojilo potrosite po tleh v širini nadzemnega dela in plitko vdolajte v tla, ali raztopite v vodi in rastline zalijte (npr. pod živimi mejami, kjer vlaga primanjkuje). Odmerek je odvisen od velikosti rastlin: 50 g/m² za višino do 2 m in do 200 g/m² za višje. Pri sajenju iglavcev gnojilo vmešamo v tla ali substrat (25 g/10 L zemlje). Tudi v suši zelo učinkovito je listno gnojenje z 2% (200 g/10 L vode) raztopino **Rasti Magnezij**. Ker so zlasti iglavci velik porabnik magnezija, gnojite vsaj 1 do 2-krat letno (spomladi in jeseni).

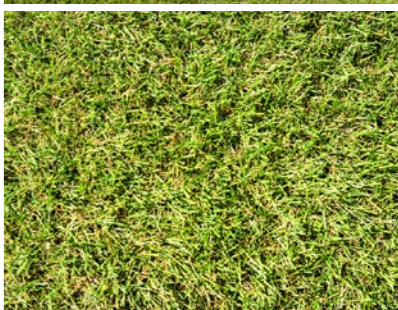
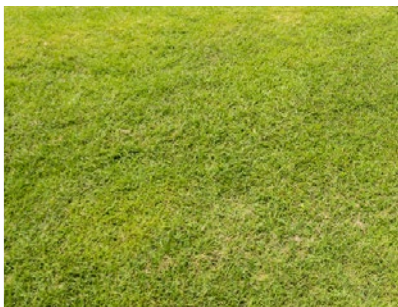
POMANJKANJA DUŠIKA (N) na tratah in drugih rastlinah

Vidni znaki: barva rastlin je blede zelena do rumena, rast ne napreduje; trata v nekaj dneh porumeni. Pojav je izrazit v zmerno toplih obdobjih s pomanjkanjem sončne svetlobe in pogostimi padavinami, na tratah pa v zgodnjih spomladanskih mesecih, zlasti po toplih zimah, saj je zaloga hranil porabljena ali sprana v podtalje. Ker rastline izgubijo vitalnost, se pojavi zapleveljenost. Zmanjša se odpornost na bolezni (pojav plesni, gnilob in rje), ki na tratah vodijo v ploskovno odmiranje travne ruše, zapleveljenost ter namnožitev mahu.

Ukrepanje: trave so velik porabnik dušika in ga zaradi dolge rastne dobe potrebujejo ves čas rasti (vselej, ko je temp. tal višja od 5°C), zato bi moral biti ves čas razpoložljiv. Žal pa je dušik v tleh zelo slabo obstojen in se močno spira v podtalje. Za gnojenje so zato primernejša gnojila z oblikami dušika v postopno razpoložljivi obliki. Ta, odvisno od tipa, premoščajo potrebe rastlin po dušiku (in drugih hranilih) od 3 tednov do več mesecev dolgo.

Ekološko sprejemljivejša in cenejša so zato tista gnojila, ki z najmanj ukrepi vodijo k najoptimalnejšemu učinku in so prikladna za vse vrste rastlin:

gnojilo	trajanje sproščanja dušika v mesecih	uporaba
Rasti Modro gnojilo	1,5-2	vrtnine, okrasne rastline in trate
Dolgotrajno gnojilo za travo	2	
Top	2	
Agromaster	2,5	
Floranid Twin	3	rastline v loncih in posodah
Rasti Balkon 2v1	4	
Rasti Čepki	4	

POMANJKANJE ŽELEZA (Fe) – bleedica

Vidni znaki: bledenje in odmiranje najmlajših listov na konicah poganjkov. Na listih najprej pobledi prostor med žilami, listne žile pa še dolgo ohranjajo zeleno barvo. Najprej se pomanjkanje izrazi na najmlajših listih.

Ukrepanje: Rastline železo pridobivajo iz tal. Njegova razpoložljivost je povezana z reakcijo (pH) tal in je večja v kislih tleh, ki so manj primerna za rast večine rastlinskih vrst. Zelo občutljivi na pomanjkanje železa so: citrusi, hruške in trate. Rastline točkovno ali ploskovno zalijte z **Rasti-P** (5–10 g/sadiko/leto ali 10 g/100 m²), Pomanjkanje železa učinkovito odpravi ter sočasno poveča dostopnost drugih hranil. Močno okrepi koreninski sistem, posledično razvoj nadzemnega dela (zgosti travno rušo) in zviša splošno vitalnost rastlin. Bolje razvite korenine zmanjšujejo potrebo po zalivanju in zvišujejo toleranco rastlin za izgubo korenin vsled talnih škodljivcev. Škropljenje rastlin z gnojilom **Rasti FetriComb** (10–20 g/10 L vode) pomanjkanje železa, magnezija in drugih mikro hranil hitro in učinkovito premošča.

		MAR	APR	MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP	OKT		

RASTLINJAKOV ŠČITKAR (BELA MUŠICA) na okrasnih rastlinah in vrtninah

Vidni znaki: listi imajo lepljivo prevleko. Na rastlini so 1–3 mm dolge, bele mušice. Če se rastline dotaknete, takoj odletijo. Jajčeca in ličinke so običajno na spodnji strani listov.

Ukrepanje: rastline naj ne bodo izpostavljene suhemu zraku in vročini. Za prekinitev razvojnega kroga škodljivca, rastline zalijte s suspenzijo **naravnih sovražnikov**, koristnimi nematodami, **Nemaplus** (5 mio za 10–20 m² površine, oz. večji lonec) + talno močilo (50 mL/10 L vode) takoj, ko pojav opazite. Izvedba na večjih površinah je enostavnejša s pomočjo aplikatorja na zalivalni cevi. Ogorčice ne vplivajo na užitnost pridelkov (nimajo karence) in na druge žive organizme. Za zatiranje škodljivca, rastline temeljito poškropite z **Neem Azal T/S** (30–50 mL/10 L vode) z dodatkom močila **Rasti Metcit NEO** (10–30 ml /10 L vode). Škropljenje po potrebi ponovite v roku nekaj dni. Obnovo rasti na prizadetih rastlinah spodbudite z zalivanjem ali škropljenjem z **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL) + **Rasti List** (40 g) v 10 L vode. Skrbite za odpornost rastlin na boleznih na boleznih s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode).

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC

RJE na vrtninah (fižolu, grahu, korenju, čebuli, česnu...), drevnini (pušpanih, jelkah, smrekah, javorjih...), vrtnicah in drugih okrasnih rastlinah (zajčkih, fuksijah, pelargonijah...) ter nekaterih vrstah trav

Vidni znaki: Na zgornji strani listov so rumeno-rjavi ali rjasti skupki. Kasneje se na spodnji strani pojavijo temni mehurčki. Vlažna klima in zmerne temperature razvoj glive spodbujajo. Bolezen pospešuje obilno gnojenje z dušikom ob pomanjkanju kalija. Vir spomladanskih okužb so prezimni posevki (npr. česen). Vlažna klima in zmerne temperature razvoj glive spodbujajo, okužba se hitro širi, pridelek je znano zmanjšan in se slabo skladišči.

Ukrepanje: pred zimo odstranite rastlinske ostanke. Por in druge čebulnice vsako leto gojite na novem mestu. Izogibajte uporabi gnojil z visoko vsebnostjo dušika. Rastline zalivajte ali škropite z **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL) + **Rasti Kalij Baxture** (30–50 ml) v 10 L vode za krepitev, blaženje stresa in omejitve širjenja rje. Ob hudih okužbah kombinaciji dodajte **Rasti Metcit NEO** (10 mL /10 L vode) in rastline večkrat zapored poškropite v 7–10 dnevni razmikih. Vitalnost in odpornost napadenih rastlin je močno okrnjena. Za dvig odpornosti na pojav plesni in pegavosti rastline škropite s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode) ter nadzirajte pojav škodljivcev (listnih uši, resarjev, muh in zavrtalk).

			APR	MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP			

RESARJI (TRIPSI) na sobnih lončnicah (šefleri, palmi, fikusu, juki in ciklami)

Vidni znaki: cvetovi in listi so prekrti s srebrnimi lisami. Okuženi deli rastlin se sušijo in odpadajo. Majhen (1 mm) škodljivec se zadržuje in sesa spodnjo stran listov.

Ukrepanje: tripsom ugaja suh zrak. Rastline temeljito sperite z vodo, močno napadene dele odstranite. Zalijte jih s suspenzijo naravnih sovražnikov, koristnimi nematodami **Nemaplus** (odmerek glede na velikost posode), s čimer prekinete razvojni krog škodljivca. Zaradi sočasne prisotnosti različnih razvojnih oblik škodljivca, ukrep v roku 2–3 tednov ponovite. Močno napadene rastline dodatno škropite (zlasti spodnje strani listov) **izmenjaje** z **Neem Azal T/S** (30–50 mL/10 L vode) + **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL /10 L vode) in **Rasti Metcit NEO** (10–30 mL/10 L vode) v več, 3–5 dnevni razmikih. Skrbite za odpornost rastlin na boleznih na boleznih s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode).

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC

				MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP			

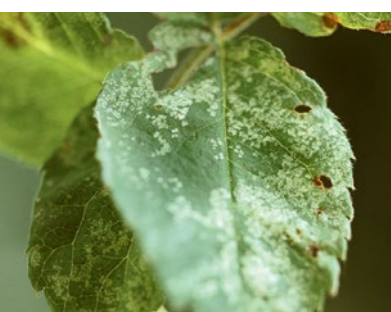
RESARJI (TRIPSI), MOLJI in MUHE na vrtninah

Vidni znaki: listi in stebela vrtnin imajo svetle pike, nato pobledijo in se posušijo, listi se zvijajo, stebela so navrtana in kasneje zgnijejo. Vzrok so drobni resarji, molji ali žerke muh, ki so se zavrtale v rastline.

Ukrepanje: mešani posevki, upoštevanje kolobarja ter dobrih sosedov (npr. korenje in čebula). Ulov škodljivcev na modre (tripsi) ali rumene lepljive ploščice za nadzor pojava in številčnosti.

Ko poškodbe opazite, rastline zalijte s suspenzijo naravnih sovražnikov, koristnimi nematodami, **Ne-maplus** (5 mio za 10–20 m² površine) + **talno močilo** (50 mL/10 L vode) takoj. Na večjih površinah je izvedba enostavnejša s pomočjo **aplikatorja** na zalivalni cevi. Ogorčice ne vplivajo na užitenost pridelkov (nimajo karence) in na druge žive organizme.

Dodatno: škropljenje rastlin z **Neem Azal T/S** (30–50 mL/10 L vode) + **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL /10 L vode) ali **Rasti Metcit NEO** (10–30 mL/10 L vode) v več, 3–5 dnevnih razmikih. Karenta za **Neem Azal T/S** je nekaj dni (več: Navodilo za uporabo), učinkuje pa na številne škodljivce, ki rastline objedajo ali sesajo. Močno napadene rastline so manj vitalne in odporne. Za dvig odpornosti na plesni, pegavosti in pepelovke jih škropite s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode). Ob škropljenju vrst z voščeno povrhnjico (čebulnice, kapusnice) kombinaciji dodajte **Rasti Metcit NEO** (10 mL/10 L vode). Redna obnova (vidnega) nanosa **Algo-Plasmin** (40 g /10 L vode) na rastlinah pospešuje celjenje poškodb tkiv ter odvrta škodljivce.

				MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP			

ŠKRŽATI (CIKADE) na okrasnih rastlinah (vrtnicah, rododendronih in azalejah)

Vidni znaki: majhne bele pege na zgornji strani listov. Na spodnji strani sesajoči, do 3 mm veliki insekti. Če je rastlina močno okužena, listi popolnoma pobledijo in odpadejo. Na rododendronih in azalejah liste od maja naprej izsesavajo ličinke in odrasli škržati. Škodo na popkih (rjavenje in odpadanje) povzroča gliva, ki jo škržati prenašajo ob odlaganju jajčec.

Ukrepanje: rastline redno nadzirajte in odstranjujte odmrle cvetne popke. Ob pojavu škodljivcev rastline poškopite z **Neem Azal T/S** (30–50 mL/10 L vode) + **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL /10 L vode) ali **Rasti Metcit NEO** (10–30 mL/10 L vode) v več, 5–7 dnevnih razmikih. Rastline tretirajte jutraj, ko so škržati manj gibljivi zaradi hladnega zraka. Samostojna ali dopolnilna obramba pred škržati je zaščitna bariera iz kaolina, **Profilm** (300 g/10 l vode). **Profilm**, nanešen na rastline, je učinkovita zaščita pred sončnimi opeklinami in vročinskimi udari. Alternativa zanj je **Algo-Plasmin** (40 g /10 L vode). Močno napadene rastline so manj vitalne in odporne. Za dvig odpornosti na plesni, pegavosti in pepelovke jih škropite s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode). Ob škropljenju vrst z voščeno povrhnjico (čebulnice, kapusnice) kombinaciji dodajte **Rasti Metcit NEO** (10 mL/10 L vode).

KAPARJI in VOLNATE UŠI na lončnicah (orhidejah, monsteri in fikusu) in posodovkah (oleander, citrusi) na prostem ali v prezimovališču

Vidni znaki: do 6 mm velike, čvrste, sivo-rjave luske na listnih žilah in poganjkih ali kot v vato zavite, 3–5 mm velike, volnate uši na spodnji strani listov in listnih osnovah. Listi so v obeh primerih prevlečeni z lepljivo oblogo (medena rosa), na katero se naselijo glivice sajavost (črn poprh). Prisotnost mravelj, ki se z medeno roso hranijo.

Ukrepanje: rastline redno nadzirajte in ob pojavu škodljivcev poškopite z **Neem Azal T/S** (30–50 mL/10 L vode) + **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL /10 L vode) ali **Rasti Metcit NEO** (10–30 mL/10 L vode). Obloga naj bo zadostna tudi na spodnji strani listov, kjer se škodljivci nahajajo.

Škropljenje večkrat ponovite v 7–10 dnevnih razmikih. Močno napadene rastline so manj vitalne in odporne. Za dvig odpornosti na plesni, pegavosti in pepelovke jih škropite s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode).

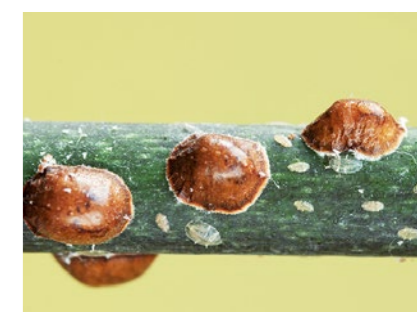

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC

KAPARJI na okrasni drevnini (lovorikovcih, pušpanu, bršljanu, trdoleski...) in sadnih vrstah na prostem ali v posodah

Vidni znaki: pod listi, na listnih žilah in poganjkih so do 6 mm velike, sivo-rjave luske, pod katerimi se razvijajo jajčeca. Izlegle ličinke poselijo nove dele rastlin, rastline hirajo.

Ukrepanje: rastline redno nadzirajte in močno napadene dele izrežite in uničite. Škropite z **Neem Azal T/S** (30–50 mL/10 L vode) + **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL /10 L vode) ali **Rasti Metcit NEO** (10–30 mL/10 L vode). Obloga naj bo zadostna tudi na spodnji strani listov, kjer se škodljivci nahajajo. Škropljenje večkrat ponovite v 7–10 dnevnih razmikih. Močno napadene rastline so manj vitalne in odporne. Za dvig odpornosti na plesni, pegavosti in pepelovke jih škropite s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode). Nadzirajte pojav drugih škodljivcev (trsni rilčkar, pušpanove vešče, uši,..)

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC

bolezni in škodljivci na listih in poganjkih

MOLJI na pacipresah, tujah, panešpljici in trdoleski

Vidni znaki: zviti ali povešeni, kasneje posušeni vršički vejic, sušenje posameznih vej od vrha do osnove brez drugih očitnih znakov mehanskih poškodb (preostali del rastline je zelen), prisotnost pajčevine in metuljčkov. Povzročitelj so ličinke moljev, ki v maju odlagajo jajčeca na razcepu stranske veje z glavnim deblom. Izlegle ličinke se zavrtajo v skorjo vej in s tem prekinjajo dotok hranil in vode. Brez ukrepanja se posuši celotna rastlina. Škodljivec ima letno 2 do 3 generacije.

Ukrepanje: rastline redno nadzirajte, zlasti zgornje vršičke in notranjost krošnje, napadene veje izrežite pri osnovi ter uničite, da preprečite širjenje. Skrbite za vitalnost rastlin z zalivanjem in gnojenjem in se izogibajte prekomernemu obrezovanju, saj so mlada, mehka tkiva za molja najbolj privlačna. Občasno tuširanje rastlin molja moti. Ob pojavu prvih gosenic škropite z **Agree WG** (10 g/10 L vode) + močilo **Improve 5v1** (10 mL/10 L vode) in ponavljajte po navodilih. Ključ do uspeha je pravočasno in ustrezno škropljenje: zvečer, dobra omočenost rastlin z dodatkom močila. Ob škropljenju poganjke previdno upognite in škropite po gosenicah. Postopek ponavljajte za vsako generacijo posebej. Po poškodbah zaradi škodljivcev ali vremena (toča, veter, močnejša rez) ter hitro obnovite rastlin, kombinaciji dodajte **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL/10 L vode). Rastline redno dognujte z **Rasti Modro gnojilo** in **Rasti Magnezij** za iglavce.

PUŠPANOVA VEŠČA na pušpanih

Vidni znaki: Gosenice objedajo grme iz notranjosti navzven. Značilni so svetli zapredki, v katerih gosenice nadaljujejo razvoj. V kratkem času liste na poganjkih v celoti pojedjo, rastline krnijo in odmirajo. Škodljivec ima letno do 4 generacije.

Ukrepanje: reden nadzor rastlin na prisotnost gosenic in zapredkov. Takojšnje ukrepanje s škropljenjem **Agree WG** (10 g/10 L vode) + močilo **Improve 5v1** (10 mL/10 L vode). Ključ do uspeha je pravočasno in ustrezno škropljenje: zvečer, dobra omočenost rastlin z dodatkom močila. Ob škropljenju poganjke previdno upognite in škropite po gosenicah. Postopek ponavljajte za vsako generacijo posebej. Po poškodbah zaradi škodljivcev ali vremena (toča, veter, močnejša rez) ter hitro obnovite rastlin, kombinaciji dodajte **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL/10 L vode) in redno dognujte z **Rasti List** vodotopnim gnojilom (10-40 g/10 L vode). Močno napadene rastline so manj vitalne in odporne. Za dvig odpornosti na plesni, pegavosti in pepelovke jih škropite s **Fyto-6** (30 ml/10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode).

bolezni in škodljivci na plodovih

ČEŠNJEVA MUHA na sadnih in okrasnih vrstah češenj

Vidni znaki: ko plodovi pobledijo, se zmechajo in pričnejo gniti, že postanejo hrana 4-6 mm velikih, belkastih žerk. Zrasle so iz jajčec, ki jih je v času rumenenja sadežev vanje odložila 4-5 mm velika muha. Žerke izjedo plodove, po 3 tednih popadajo z drevesa in se zabubijo v zemlji.

Ukrepanje: odpadlo sadje poberite in ga uničite, dokler so črvi še v njem. Tako preprečite, da prezimijo. Od aprila do junija z **vaabami**, ki jih namestite na drevesa, ulovite muhe, preden izležejo jajčeca. Samostojna ali dopolnilna obramba pred sadnimi muhami je zaščitna bariera iz kaolina, **Profilm** (300 g/10 l vode). **Profilm** ima živilsko kakovost, zato užitnost plodov ni oporečna. Ker zmanjšuje vlažnost plodov in listov, nanesen pravočasno, omejuje **okužbe cvetne in plodove monilije ter navadne sadne gnilobe**, rastlinske dele in plodove pa štiti pred sončnimi opeklinami in vročinskimi udari. Alternativa za Profilm je **Algo-Plasmin** (40 g /10 L vode)

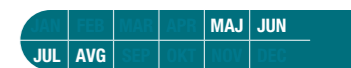
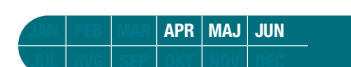

ČEŠPLJEV ZAVIJAČ na češpljah, slivah in mirabelah

Vidni znaki: plodovi se predčasno obarvajo in odpadajo. Luknjica na površini plodu je zaprta z rumenkastim čepom. Razjede v notranjosti sadeža povzročata rdečkasta ličinka. Izlegla se je iz jajčeca, ki ga je 2-3 tedne po cvetenju metuljček odložil na plodič. Nato se je zavrtala v plod.

Ukrepanje: od maja do avgusta v krošnje obesite vabe, da metuljčkom preprečite odlaganje jajčec. V sezoni otresajte drevesa in odpadle plodove redno pobirajte. Ličinke v njih se zabubijo v tleh in povzročajo škodo v naslednjem letu. Ličinke zatirajte jeseni ali zgodaj spomladi s škropljenjem debel, ogrodnih vej in tal pod drevesnimi krošnjami z ogorčicami **Nemapom** (5 mio za 33 m2 površine) + **talno močilo** (50 mL/10 L vode).

Za vzpostavitev odpornosti na bolezni (monilije, pegavosti in listno luknjičavost) drevesa od olistanosti naprej škropite s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode), za zvišanje vitalnosti pa dodajte **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL/10 L vode).

JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC
				MAJ	JUN

JABOLČNI ZAVIJAČ na jabolkah, hruškah in oreh

Vidni znaki: izvrtine na plodovih obdane s kupčki iztrebkov. Do 2 cm velika gosenica (»sadni črv«), blede roza barve in s temnimi bradavicami, povzroča izvrtine plodov do peščišča. 3–4 tedne kasneje sadež zapusti in se zabubi. Škodljivec ima v enem letu lahko do tri generacije. Gosenice zadnje generacije prezimijo za lubjem in v tleh pod krošnjami. Nova generacija metuljčkov se izleže konec maja prihodnje leto in odloži jajčeca na sadeže.

Ukrepanje: od maja do avgusta v krošnje obesite vabe, da metuljčkom preprečite odlaganje jajčec. Poleti in jeseni pobirajte odpadlo sadje in ga uničite.

Ličinke zatirajte v oktobru in zgodaj spomladi s škropljenjem debel, ogrodnih vej in tal pod drevesnimi krošnjami z ogorčicami v izdelku **Nemapom** (5 mio za 33 m² površine) + **talno močilo** (50 mL/10 L vode). Nemapom sočasno zatira tudi ličinke **breskvega zavijača**.

Za vzpostavitev odpornosti na bolezni (**škrlup, pepelovke in pegavosti**) drevesa od olistanosti naprej škropite s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode), za zvišanje vitalnosti pa dodajte **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL/10 L vode). Hrušk ne škropite v času cvetenja, vročini in vlažnem vremenu.

JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC
				APR	MAJ

OREHOVA MUHA

Vidni znaki: sorodnica češnjave muhe, 5–6 mm velika temna muha z značilnimi progami na krilih, odlaga jajčeca pod kožico mladega oreha. Običajno od julija do avgusta. Ličinke se hranijo z notranjostjo ploda in povzročajo gnitje zelene lupine. Poškodovani plodovi odpadajo, jedrca so neužitna.

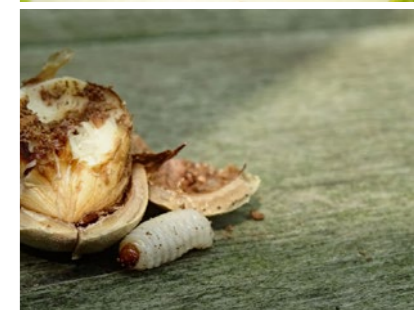
Ukrepanje: zbiranje in uničenje okuženih plodov. Pomemben je nadzor pojava (leta) škodljivca z **rumenimi ploščami** ali **feromonskimi vabami**. Muhe učinkovito odvrča nanos **Profilm-a** (300 g/10 l vode), ki ima živilsko kakovost. Ker zmanjšuje vlažnost plodov in listov, nanosen pravočasno, sočasno omejuje okužbe z glivičnimi boleznimi, rastlinske dele in plodove pa ščiti pred sončnimi opeklinami in vročinskimi udari. Za dvig odpornosti in vitalnosti orehe škropite s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL/10 L vode). V času rasti ne uporabljajte bakrenih sredstev.

LEŠNIKAR

Vidni znaki: ličinke sivorjavega in okoli 8 mm velikega hrošča z dolgim rilčkom, izjedajo jedrca plodov. Plodovi predčasno odpadajo, v notranjosti je ličinka (črv). Ko ličinke dozore, izpadejo iz plodu na tla, kjer se zabubijo in prezimijo v zemlji.

Ukrepanje: zbiranje in uničenje okuženih plodov in obdelava ali zastiranje tal s folijo pod grmi. Ličinke in bube v tleh zatirajte konec poletja (avgust–september) z ogorčicami **Nematop** (5 mio za 5–20 m²) + **talno močilo** (50 ml/10 L vode). Delo je enostavnejše z uporabo aplikatorja, priklapljenega na zalivalno cev. Nadzor lešnikarja in dobra higiena nasada sta pomembna ukrepa omejevanja trohnobe plodov. Za pravočasno vzpostavitev naravne odpornosti na glivične bolezni poganjkov, pepelaste plesni in antraknoze, nasad v rastni dobi škropite s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL/10 L vode). Uporaba **bakrenih sredstev** v času mirovanja omejuje pojav bakterijskega ožiga.

JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC
				APR	MAJ

MRAVLJE

Vidni znaki: mravljišča in gnezda; v času zorenja plodov: izjede na plodovih.

Ukrepanje: v stanovanju in shrambah, kjer po navadi ne najdemo gnezda, mravljam na poti nakapljamo 1–2 kapljici gela **Imidasect ANTS**. Delavke ga prenesejo v mravljišče, kjer pomori zarod. BIO alternativa je **InsectoSec**, ki mravlje uničuje (posuši) točkovno. Na prostem, tudi pod popločenimi površinami, mravljišča in fuge zalijemo s suspenzijo ogorčic **Nemaplus**. Odrasle mravlje zaradi propada zalege gnezdišče zapustijo. Pogoji za uspeh so topla (temp. tal 12–30°C) in vlažna (ne poplavljen) tla, zgodaj zjutraj ali zvečer. Alternativa je insekticid v prahu, **SOMI**, primeren tudi zoper druge plazeče insekte (ščurki, pajki, bolhe, posteljne steni-ce,..) v notranjih prostorih in na prostem.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC

POMANJKANJE KALCIJA (Ca) v plodovih plodovk (paprika, paradižnik, kumare, melone...), sadnih vrstah (jabolka...) in na listnih vrtninah (solata, kapusnice,...)

Vidni znaki: gniloba okoli muhe plodu paradižnika in plodovk. Rumenenje in odmiranje listnih robov in slab razvoj rastnih vršičkov. Na solatnicah in kapusnicah pokanje glav in notranja gniloba, odmiranje rož na cvetači in brokoliju. Jabolka imajo grenko pegavost (rjave pege v plodu). Rastlinska tkiva so manj čvrsta, slabo prenašajo transport in skladiščenje (velik kalo), zvišana je dovzetnost za bakterijske gnilobe.

Nizka dostopnost kalcija je pogojena neuravnoteženim vnosom vode (suša ali preobilno zalivanje), kislo reakcijo (pH) tal in konkurenco med hranili, zlasti preveč kalija, magnezija in amonijaka. V rastlinah se kalcij izrazito slabo premešča, zato je v času debelitve plodov dovod preko pecljev nezadosten. Dodajanje kalcija ves čas rasti in pobiranja pridelka je potrebno.

Ukrepanje: letno obnovljajte zalogo kalcija v tleh z naravnim mineralom v **Polysulfat** (10–20 kg /100 m²) in preprečite vodne strese z dodatkom **Plantsitter granulat**. Sadike pred sajenjem in rastline do oblikovanja prvih plodov škropite z **Rasti Algoplasmin** (40 g/10 L vode), kasneje pa z **Rasti Plod** (20 g/10 L vode). Dognojite tedensko.

		MAR	APR	MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP	OKT		

POMANJKANJE BORA (B) v plodovih vrtnin, poljščinah, sadnih vrstah, vinski trti in na oljkah

Vidni znaki: bor je nepogrešljiv pri tvorbi sladkorjev in beljakovin, delitvi celic in oplodnji, zato nujen za rast in pridelek rastlin. Pomanjkanje se najprej izrazi na mlajših lističih, cvetovih in rastnih vršičkih. V času pred in po cvetenju je odločilen za oplodnjo cvetov (tvorba in fertiliteta peloda) ter zavezanje plodičev (vinska trta, oljke, sadne vrste...). Med vrtninami so na pomanjkanje bolj občutljive stročnice, korenovke in kapusnice, kjer se pojavi votla sredina (pesa, koleraba, cvetača, zelje, šparglji...), ki je vzrok naknadnih okužb z glivami in bakterijami (suha gniloba). Na sadnih vrstah primerna prehranjenost z borom poveča količino in kvaliteto ter izgled plodov ter preprečuje pokanje in mrežavost povrhnjice. Pomanjkanje je opazno tudi kot uvelost mladih listov in pojav gnilob.

Ukrepanje: dostopnost bora se močno zmanjšuje z bazičnostjo tal in sovpada z manjšo dostopnostjo železa, mangana in cinka. Pred ali v ob prvih znakih pomanjkanja rastline škropite ali zalivajte z **Rasti Bor** (20–30 g/10 L vode ali 100 m²). Vinsko trto, sadne vrste in oljke škropite vsaj dvakrat v času pred in po cvetenju. Ker **Rasti Bor** vsebuje kompleks fiziološko povezanih hranil, odpravlja tudi druge prehranske motnje rastlin.

		MAR	APR	MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP	OKT		

BRAZDASTI TRSNI RILČKAR na rododendronih in drugih okrasnih vrstah ter jagodičju (jagode, maline...) in živih mejah

Vidni znaki: ovalne izjede listnih robov. V tleh zmanjšana masa korenin. Povzročitelj je ponoči aktiven hrošček, ki objeda več kot 300 vrst rastlin. Največjo škodo povzročajo ličinke z objedanjem korenin. Na leto ima eno generacijo, zato je obramba pred škodljivcem potrebna spomladi in jeseni, več let zapovrstjo.

Ukrepanje: pozornost pri nakupu sadik, saj škodljivca največkrat na vrt prinesemo s sadiko (ličinke v substratu) in zatiranje ličink pred sajenjem na stalno mesto. Ličinke v tleh spomladi in jeseni zatirajte z zalivanjem **Nematop** (5 mio za 5–20 m²) + **talno močilo** (50 ml/10 L vode), odrasle hrošče pa od maja do septembra, ko se iz ličink izležejo odrasli hrošči, s polaganjem nematodnih ploščic **nematop Rilčkar Stop** (1 ploščica za 10 m² ali 5–10 tekočih metrov žive meje). **Nematop** sočasno zatira **tudi ogrce vrtnega in junijskega hrošča v travni ruši in pašnikih ter bube lešnikarja**. Poškodbe korenin sanirajte z zalivanjem **Rasti P** (10 g/10 L vode), da se rastline čimprej okrepijo. Skrbite za vitalnost rastlin in odpornost na plesni, pegavosti in pepelovko s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode) ter **Rasti Algovital Plus** (40 mL/10 L vode) in nadzirajte pojav drugih škodljivcev.

		MAR	APR	MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	

LIČINKE (OGRCI) HROŠČEV in SOVKE v visokih gredah

Vidni znaki: objedanje korenin, zastoji v rasti, izpad sadik, rovi na ali tik pod površjem zemlje. Povzročitelji so bele, mesnate ličinke hroščev (ogrci). Škodo delajo v visokih gredah, loncih ter koritih. Imajo 3–4 letni razvojni cikel, v katerem poseljujejo različne globine substrata.

Ukrepanje: Ne uporabljajte zapleveljenega hlevskega gnoja in komposta, ker škodljivce privablja. Tla gnojite z **Rasti Hlevski gnoj**. Za visoke grede ne uporabljajte zemlje z vrta, temveč substrat **Rasti Univerzal**. Ne glede na letni čas, sadike in sejance zalijte z **Rasti Soil Tonic E** (30–50 mL/10 L vode) ali med rastline plitko vkopljite **Rasti Soil Tonic G** (200 g/10 m²). Ukrep je nepoprečni za uživanje pridelka in neškodljiv drugim organizmom.

Od marca do oktobra, ko so ličinke najbližje površju, ogrce zatirajte z ogorčicami **Nematop** (5 mio za 5–20 m²) + **talno močilo** (50 mL/10 L vode). Delo je enostavnejše z uporabo **aplikatorja**, priklapljenega na zalivalno cev. Poškodbe korenin sanirajte z zalivanjem **Rasti P** (10 g/10 L vode), da se rastline čimprej okrepijo. Skrbite za vitalnost rastlin in odpornost na plesni, pegavosti in pepelovko s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode) ter **Rasti Algovital Plus** (40 mL/10 L vode) in nadzirajte pojav drugih škodljivcev.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC

NAVADNI BRAMOR v zelenjavnem vrtu in zelenici

Vidni znaki. Spodjedanje korenin, zastoji v rasti, izpad sadik, rovi na ali tik pod površjem zemlje. Bramorji so do 5 cm velike krilate žuželke. Z močnim prednjim parom nog kopljejo za prst debele, 10–15 cm dolge površinske rove, ki se vertikalno spuščajo do globine 30 cm, kjer odlagajo jajca (do 300). Iz njih se izležejo drobne, staršem podobne ličinke, ki z rastjo povzročajo rastočo škodo. Življenjski krog traja 3 leta.

Ukrepanje: Ne uporabljajte zapleveljenega hlevskega gnoja in komposta, ker škodljivce privabljata. Tla gnojite z **Rasti Hlevski gnoj**. Ne glede na letni čas, sadike in sejance zalijte z **Rasti Soil Tonic E** (30–50 mL/10 L vode) ali med rastline plitko vkopljite **Rasti Soil Tonic G** (200 g/10 m²). Ukrepanje je neoporečni za uživanje pridelka in neškodljiv drugim organizmom. Od aprila do oktobra, ko so prisotni odrasli bramorji, ga zatirajte z zalivanjem **Nematop** (5 mio za 5–20 m²) + **talno močilo** (50 mL/10 L vode). Delo je enostavnejše z uporabo **aplikatorja**, priklopljenega na zalivalno cev. Poškodbe korenin sanirajte z zalivanjem **Rasti P** (10 g/10 L vode), da se rastline čimprej okrepijo. Skrbite za vitalnost rastlin in odpornost na plesni, pegavosti in pepelovko s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode) ter **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL/10 L vode) in nadzirajte pojav drugih škodljivcev.

Nasvet: najtežje je zatiranje bramorja na tratih, kjer prekopavanje ni mogoče. Dokler se ne prerazmnoži, številčnost zmanjšujte z lovljenjem (milnica) in nastavljanjem pasti. Vrt naredite privlačen za naravne planilce (npr. ježe).

			MAJ	JUN
JUL	AVG			

MRTVAŠKA MUŠICA na lončnicah

Vidni znaki: rastline venijo in propadajo. Posamične ali roji drobnih, črno-sivih mušic, ki so slabi letalci, na oknih, blizu virov svetlobe in na površini prsti. Samička odloži do 200 jajčec v skupkih na vlažno podlago. Iz njih se izležejo prosojne, breznoge, 6 mm dolge ličinke (žerke) s črno glavo. V zgornji plasti (5–7 cm) prsti, do 2 tedna dolgo objedajo koreninice rastlin, nato se zabubijo na površini. Razvojni krog traja 3–4 tedne, s številnimi ponovitvami razvojnih ciklov v sezoni. Prezimijo na zaščitenih mestih ali v organski snovi.

Ukrepanje: ličinke povzročajo neposredno in posredno škodo. Objedajo in vrtajo korenine ter spodbujajo razvoj koreninskih bolezni, kot npr.: navadno, rjavo in mokro gnilobo ter venjenja (padavice), ki se lahko tudi prenašajo. Zlasti ogroženi so sejanci, mlade rastline in ne ukoreninjeni potaknjenci, zato je prijem slab in zaostajajo v rasti.

Zatiranje se izvede z zalivanjem **Nemaplus** (5 mio/10 L vode) + **talno močilo** (50 ml/10 L vode). Običajno zadošča ena aplikacija na generacijo (učinek nastopi v 2–3 dneh), ker pa se generacije vrstijo in prekrivajo, je postopek po potrebi potrebno ponoviti. Okolju prijazna, dolgotrajna rešitev, omogoča bistveno izboljšanje rasti brez vpliva na druge žive organizme in uživanje pridelka. Poškodbe korenin sanirajte z zalivanjem **Rasti P** (10 g/10 L vode), da se rastline čimprej okrepijo. Skrbite za vitalnost rastlin in odpornost na plesni, pegavosti in pepelovko s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL/10 L vode) in nadzirajte pojav drugih škodljivcev.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC

VOLUHAR

Vidni znaki: na vrtu, trati ali v sadovnjaku. Spodjedena sadna drevesa in vinska trta, kupi zemlje na travinju, obgrizeno korenje in ovenela solata, čebulice tulipanov, ki nenadoma izginejo.

Ukrepanje: po izkušnjah iz prakse voluharja odvrča vonj stabiliziranih gnojil, kot je **Rasti Modro gnojilo**, zato se tako gnojenim površinam izogiba. Prav tako ne mara vlage. Voluharja lovite s pomočjo **TopCat pasti** z nameščanjem v rove kadarkoli v toku leta.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN
JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC

STRUNE na sejancih in sadikah vrtnin, gomoljih ter korenih

Vidni znaki: gomolji in korenji so navrtani, sejanci in sadike propadajo. V tleh so 3–35 mm velike žičnate ličinke (strune) hroščev pokalic, intenzivno rumene barve. Na neporaslih tleh, v suši in vročini se zadržujejo v globini, na površino jih privabljata vlaga in zapleveljenost.

Ukrepanje: ne uporabljajte zapleveljenega hlevskega gnoja in komposta, ker škodljivce privabljata. Tla gnojite z **Rasti Hlevski gnoj**. Ne glede na letni čas, sadike in sejance zalijte z **Rasti Soil Tonic E** (30–50 mL/10 L vode) ali med rastline plitko vkopljite **Rasti Soil Tonic G** (200 g/10 m²). Vsi navedeni so neoporečni za uživanje pridelka in neškodljivi drugim organizmom. Od aprila do oktobra nasade zalivajte z **Nemastar** (5 mio za 5–20 m²) + **talno močilo** (50 mL/10 L vode). Delo je enostavnejše z uporabo **aplikatorja**, priklopljenega na zalivalno cev. Poškodbe korenin sanirajte z zalivanjem **Rasti P** (10 g/10 L vode), da se rastline čimprej okrepijo. Skrbite za vitalnost rastlin in odpornost na plesni, pegavosti in pepelovko s **Fyto-6** (30 ml /10 L vode) + **Rasti Baker** (30 ml/10 L vode) ter **Rasti AlgoVital Plus** (40 mL/10 L vode) in nadzirajte pojav drugih škodljivcev.

TRAVNIŠKI KOMAR (KOŠENINAR) na tratah

Vidni znaki: na prisotnost škodljivca nas običajno opozorijo ptice z iskanjem ličink v tleh (razkopane zaplate trate v poletnih mesecih) ali pa okrogle, za kovanec velike luknje z zataknjenimi travnimi bilkami. Ličinke dolgonogih komarjev so 2–3 cm dolge, valjaste in umazano sive barve. Hranijo se s koreninami do pomladi, ko se zabubijo. Na poškodovanih koreninah se namnožijo talne bolezni (neposredna in posredna škoda).

Ukrepanje: pobiranje ličink po dežju ali intenzivnem zalivanju. Ptice in druge koristne živali jih radi jedo, vendar s tem povzročajo poškodbe travne ruše.

Poleti škodljivca zatirajte s škropljenjem z biološkega insekticida **Agree WG** (10 g/10 L vode) + **močilo Improve 5v1** (10 mL/10 L vode), ki zatira gosenice z zaužitjem. **V oktobru–novembru** tla zalijte z nematodami **Nemastar** (5 mio za 5–20 m²) + **talno močilo** (50 mL/10 L vode). Delo je enostavnejše z uporabo **aplikatorja**, priklopljenega na zalivalno cev. Ličinke propadejo v nekaj dneh. Tla naj bodo dovolj vlažna, temperatura tal po aplikaciji pa 2 tedna višja od 12°C.

Nasvet: za hitro obnovo poškodb, obnovo rasti in za zgostitev, travno rušo zalijte z **Rasti P** (10 g/10 L vode). Trato po potrebi dosejte in ustrezno gnojite.

		MAR	APR	MAJ	JUN
JUL	AVG				

	AVG	SEP	OKT	NOV	

NO
VO

Rasti® Substrati in gnojila

PROFI
KAKOVOST

metro®

Za zelenjavni in okrasni vrt ter sobno džunglo.